



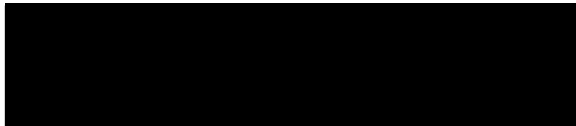
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2012-01-19
Meddelad i Stockholm

Mål nr
24452-11
Enhet 17

SÖKANDE

Arbetsmiljöverket
Box 2555
403 17 Göteborg

MOTPART

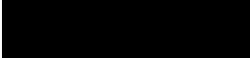
ARBETSMILJÖVERKET Distriket i Göteborg	
Ink	2012 -01- 20
JSG 2010/34288	

JH

SAKEN

Ansökan om påförande av sanktionsavgift enligt arbetsmiljölagen (1977:1160), AML, och arbetsmiljöförordningen (1977:1166)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förpliktar  att betala en sanktionsavgift om 50 000 kr.

Avgiften ska betalas till länsstyrelsen inom två månader från det att domen vunnit laga kraft.

Dok.Id 196527

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Arbetsmiljöverket ansöker hos förvaltningsrätten om att [REDACTED] ska påföras en sanktionsavgift om 50 000 kr enligt 8 kap. 5-10 §§ AML och anför till stöd för sin ansökan i huvudsak följande. [REDACTED] har den 23 eller den 24 augusti 2010 på Sjärdals Ängaväg 26 i Steninge rivit asbest med en halt av mer än en viktprocent. Han har inte haft tillstånd från Arbetsmiljöverket för sådan hantering. [REDACTED] har den 23 september 2010 tillsänts ett avgiftsföreläggande med angiven senaste godkännandedag den 15 oktober 2010. Han har inte godkänt föreläggandet och har invändningar. Enligt hans svar är den enda fråga som är tvistig huruvida den totala tidsåtgången för rivningen var en mantimme eller mer. Verket vill därvid framföra följande. Taket där eternitskivorna låg är cirka nio meter långt och drygt tre meter brett. När man tar ned eternitskivor ska man försöka ta ned dem så hela som möjligt, det vill säga lossa skruv eller spik försiktigt och därefter langa ned skivan till en person som tar emot och placerar dem någonstans. I det aktuella fallet har mottagaren placerat skivorna på en släpkärra för vidare transport till deponeringsplats. Förberedelsetid för att göra arbetet är svår att uppskatta. De anställda har skaffat stege, verktyg, plastsäckar, asbesttejp och hade förberett en bil med släpkärra. Personlig skyddsutrustning i form av filtrerande halvmask skaffades och användes. De använde sina vanliga arbetskläder. Uppskattningsvis tog dessa förberedelser en kvart per person, det vill säga sammanlagt 30 minuter. Skivorna på taket var knappt en halv gång en halv meter var, vilket ger sammanlagt mellan 150 och 250 skivor att ta bort. En person lossar, lägger på hög och langar uppskattningsvis ned skivorna på 120 minuter. En person är samtidigt sysselsatt med att plasta in och bära skivorna till släpkärran, vilket ger totalt 240 minuter. Städningen av arbetsplatsen efter arbetet var inte acceptabel ur arbetsmiljösynpunkt, vilket ledde till att verket i ett inspektionsmeddelande ställde krav på företaget att ta bort kvarvarande eternitbitar som låg på marken. Den städning av arbetsplatsen som har förekommit kan uppskattas till tio minuter per

person, det vill säga sammanlagt 20 minuter. Den sammanlagda tiden för förberedelser, rivning och efterarbete blir då ungefär 290 minuter, det vill säga 4,8 mantimmar. Det bör understrykas att detta är lågt räknat. En grundligare städning kunde ha medfört en större tidsåtgång. Skyddskläder borde ha använts, vilket också borde ha lett till en större tidsåtgång. Dessutom är det verkets uppfattning att fallskydd hade behövts, vilket hade krävt en viss tidsåtgång.

[REDACTED] bestrider bifall till ansökan. I andra hand yrkar han att avgiften ska jämkas eller helt sättas ned. Till stöd för sin inställning anför [REDACTED] bland annat följande. Det var fråga om ett mindre arbete och tidsåtgången med hanteringen av eternitplattorna tog mindre än en mantimme. Dessutom bör anmärkas att undertaket var i så dåligt skick att plattorna i princip bara behövdes lyftas av utan spikdragning. Han anser att förberedelsetid inte ska räknas in i tidsåtgången. Det måste vara själva hanteringen av det asbesthaltiga materialet som ska ligga till grund för bedömningen. Att flytta stegar var inte aktuellt eftersom de hade monterat en byggställning. Ihopsamlandet och borttransporten av plattorna utfördes inte av honom eller någon av hans anställda utan av fastighetsägaren. Vidare bör anmärkas att arbetet på taket utfördes den 23 augusti 2010. Om förvaltningsrätten ändå kommer fram till att tidsåtgången var mer än en mantimme hemställer han att avgiften efterges eller jämkas. Om det har förekommit en överträdelse av föreskrifterna måste den anses som mycket ringa och att påföra en avgift om 50 000 kr vore högst oskäligt.

Arbetsmiljöverket vidhåller sin ansökan och anför därvid bland annat följande. [REDACTED] har gjort gällande att stege inte använts utan att ställning hade monterats. Om uppgiften om ställnings förekomst är riktig bör uppförande av ställning ses som förarbete på platsen och den tiden ska därmed räknas in i tiden för rivningsarbetet. Den bedömning av tidsåtgång som finns i ansökan har tagits fram i diskussion mellan byggnadsin-

spektörerna vid Arbetsmiljöverket. Med anledning av [REDACTED] uppgifter har verket dessutom varit i kontakt med ett företag som ägnar sig åt asbestrivning och bett om en uppskattning av rimlig tidsåtgång för ett arbete som det nu aktuella. Företaget har inkommit med uppgifter som bekräftar verkets bild av att rivningen i Steninge rimligen måste ha krävt en arbetsinsats vida överstigande en mantimme. Vad [REDACTED] anfört ger inte stöd för en jämkning av avgiften. Av förarbetena (prop. 1991/94:186 s. 49 och 53) framgår att ansvaret är strikt samt att jämkningsmöjligheten bör tillämpas varsamt så att den förebyggande effekten inte går förlorad.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 8 kap. 5 AML och 18 § första stycket 4 arbetsmiljöförordningen framgår bland annat följande. Arbetsmiljöverket får föreskriva att en särskild avgift ska betalas om överträdelse har skett av en föreskrift som har meddelats med stöd av ett bemyndigande i något avseende som anges i 4 kap. 1 – 3 eller 8 § första stycket. Avgiften ska betalas även om överträdelsen inte skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. En sådan föreskrift ska ange hur avgiften beräknas för olika slag av överträdelser. Avgiftsbeloppet ska kunna fastställas direkt med ledning av den angivna beräkningsgrunden. Avgiften ska vara lägst 1 000 kronor och högst 100 000 kronor.

Av 8 kap. 6 § AML framgår bl.a. att avgiften får jämkas eller efterges om det skulle vara oskäligt att påföra avgiften enligt angiven beräkningsgrund samt att avgiften tillfaller staten.

I 12 § första stycket Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:1) om asbest anges följande. Material som innehåller asbest med en halt av mer än 1 viktprocent får hanteras vid rivning av byggnad, byggnadsdel, teknisk anordning eller del av sådan anordning endast efter tillstånd av Arbetsmiljöverket. Av bestämmelsens andra stycket framgår att tillstånd enligt första stycket inte behövs för enstaka rivning om den totala tidsåtgången för arbetet är mindre än en mantimme.

Av Arbetsmiljöverkets allmänna råd till 12 § AFS 2006:1 framgår bland annat att till rivningen räknas även förarbeten på platsen, omhändertagande av asbestavfall och städning av arbetsplatsen efteråt.

Av 51 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2006:1) framgår följande. Fysiska personer och andra juridiska personer än svenska staten som överträder bestämmelserna i 12 § första stycket skall betala sanktionsavgift enligt 8 kap. 5–10 §§ arbetsmiljölagen. Avgiften fastställs till 50 000 kronor.

Förvaltningsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] i augusti 2010 utan tillstånd från Arbetsmiljöverket har rivit eternitplattor som innehåller asbest med en halt av mer än en viktprocent från ett tak. Taket hade en totalyta om cirka 40 kvadratmeter och skivorna var sammanlagt 150-200 stycken. [REDACTED] har anfört att det aktuella rivningsarbetet har tagit mindre än en mantimme att utföra och att det därför inte har krävts något tillstånd från Arbetsmiljöverket för utförandet.

Vid beräkning av total tidsåtgång ska, förutom det faktiska rivningsarbetet, räknas in förarbeten på platsen, omhändertagande av asbestavfall och städning av arbetsplatsen efteråt. Arbetsmiljöverkets uppskattning är att det aktuella arbetet totalt har tagit åtminstone 4,8 mantimmar att utföra. Bolaget 7härads sanering och demontering AB har på Arbetsmiljöverkets uppdrag gjort en uppskattning av tidsåtgången för arbetet och därvid uppskattat den totala tiden till 11-15 mantimmar. Mot bakgrund härav samt med hänsyn till övrig utredning i målet finner förvaltningsrätten det framgå att arbetet totalt måste ha tagit långt mer än en mantimme att utföra.

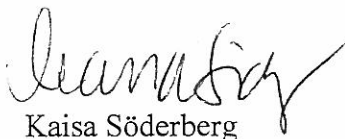
Genom att [REDACTED] har rivit material som innehåller asbest med en halt av mer än en viktprocent utan tillstånd av Arbetsmiljöverket har han överträtt bestämmelserna i 12 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS

2006:1) om asbest. Det föreligger därmed grund för att påföra honom en sanktionsavgift.

[REDACTED] har i andra hand yrkat att avgiften ska efterges eller jämkas. I förarbetena till arbetsmiljölagen (prop. 1993/94:186 s. 53) uttalas att jämningsbestämmelsen gör det möjligt att beakta arbetsgivarens goda tro och övriga omständigheter, såsom motivet för handlandet, men att bestämmelsen bör tillämpas varsamt så att den förebyggande effekten inte går förlorad.

Förvaltningsrätten finner inte att det i målet har framkommit skäl för jämkning eller eftergift av avgiften. Arbetsmiljöverkets ansökan om påförande av en sanktionsavgift om 50 000 kr ska mot denna bakgrund bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)



Kaisa Söderberg

Rådman

I avgörandet har också deltagit nämndemännen Helén Frenning, Roland Gustavsson och Ulla-Maj Samuelsson. Föredragande har varit Sara Thelin.



HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.